

Proglas

Svoj braći i svim sestrama!

Izaslanci sokolskih saveza českoslovačkoga, jugoslovenskoga, poljskoga i zagranječnoga ruskoga, sabrani dne 14. avgusta 1925. na zborovanju u slavnoj prestolnici poljskoga naroda, u Varšavi, proglašuju, po zajedničkom dogovoru u jednodušnom suglasju.

Prožeti spoznajom uzvišenoga poslanstva sokolske ideje, uvereni smo, da je ta ideja, na osnovu Tyrševe nauke pozvana, više nego ikoja druga, da pripravi put zaželjenome zblizanju sviju slovenskih naroda.

Uvereni smo, da su slovenski narodi — pokoravajući se vekovnim glasovima svoğa krvnoga srodstva i bratstva — dužni da združe sve sile za razvoj i na obranu svega slovenskoga življa.

U spoznaji, da svetski rat i njegove posledice otvaraju pred slovenskim narodima široko polje novoga rada i novih vidika za buduće zadaće, hoćemo da se unapred, jedinstvenim opštim smerom, trudimo oko moralnoga i telesnoga uzgoja svega slovenskoga življa u bratskom demokratskom duhu, koji isključuje sve ono što cepa Slovenstvo. To je duh, koji odstranjuje sve sadašnje i davne sporove i njihove uzroke, a širi uzajamnu ljubav, strpljivost i bratski zadružni život u prospah najviših ideala človeštva i civilizacije.

Sakupljeni su zastupnici gore imenovanih slovenskih sokolskih saveza zaključili, da ponovno osnuju čvrsti savez sokolskih organizacija sviju slovenskih naroda u duhu načela i pravila, danas primljenih.

Šaljemo tu radosnu vest u sve naše slovenske zemlje kao prvi izraz naše vruće čežnje za silnom budućnosti čitavoga Slovenstva.

U Varšavi, dne 14. avgusta 1925.

Za Československu Obec Sokolsku: Dr. Scheiner, V. Štěpánek, dr. Karel Heller, Rud. Bilek.

Za Jugoslovenski sokolski savez: E. Gangl, Gj. Paunković.

Za Związek tow. gimn. «Sokol» w Polsce: Adam Zamoyski, dr. Aleksandar Szczeपाński, dr. Kazimierz Czarni.

Za Sojuz ruskich sokol. organizacij zagranicej: Dr. Dim. Vergun.

Savez „Slovensko Sokolstvo“

I.

Ustanovna skupština u Varšavi dne 13. i 14. avgusta 1925.

Ovlašten od naše skupne sednice, koja se je vršila dne 18. avgusta 1924. u Zagrebu prigodom II. jugoslovenskoga sokolskoga sabora, pozvao je brat Adam Zamoyski, starosta Związka towarzystw gimnastycznych «Sokol» w Polsce, za dan 13. avgusta 1925 legitimize zastupnike velikih sokolskih organizacija na ustanovnu skupštinu saveza «Slovensko Sokolstvo» u Varšavu.

Istoga dana popodne bili smo već sakupljeni u gostoljubivom, slovenskom i sokolskom domu brata Zamoyskoga (Foksal 2) svi, koje je dužnost po-

zvala u Varšavu, dok smo već pre toga bili od braće Poljaka bratski i iskreno dočekani i pozdravljeni na glavnoj stanici.

Dospela su braća, koja su potpisana na manifestu. Od Jugoslovena bili su još nazočni braća Julij Novak iz Maribora, dr. Milan Gorišek i sestra Goriškova od Sv. Lenarta. Na našim sednicama bilo je i više braće Poljaka, koji su se živo zanimali za ugodan tok našega zborovanja.

Sednicu je otvorio u 20:30 brat Zamoyski, koji nas je sve najsrdačnije pozdravio, zatim je izvestio o pripravnom radu i predložio za predsednika našim skupštinama brata dr. Scheinera, starostu ČOS. Zapisnik je vodio brat Štěpánek.

Najpre smo se latili pravila; za osnovu uzeli smo predratna pravila Slovenskoga sokolskoga saveza (predlog ČOS), nacrt što ga predložioše braća Poljaci i nacrt starešinstva JSS. Nakon posve stvarne i potanke debate, u koju uticahu sva nazočna braća, složili smo se u opštim, temeljnim i pojedinim tačkama te poverili braći Štěpaneku i Szczeponskomu, da izrade pravila na osnovu jednodušno fiksiranih pravaca.

Zatim je brat Zamoyski predložio koncept manifesta, komu je u ime starešinstva JSS nadodao dopunu brat Gangl. Zaključili smo, da na osnovu tih dvaju koncepta sastave manifest braća staroste Zamoyski, dr. Scheiner, dr. Vergun i Gangl.

Konačno smo toga dana sa oduševljenjem primili predlog brata Paunkovića, da odmah po osnutku saveza «Slovensko Sokolstvo» predemo na pozitivan rad i priredimo u Tyrševom domu u Pragu tečaj za sve tangirane organizacije. Potanju raspravu o tom predlogu preneli smo na sledeći dan.

U 24 sata prekinuo je brat dr. Scheiner sednicu.

Dne 14. augusta u 8½ sati latismo se opet rada, kojim se bavismo celi dan, izuzevši opodne, kad smo službeno učinili posetu na našem i českoslovačkom poslaništvu, na općini i u raznim ministarstvima. Prema večeru bio je naš rad gotov: primili smo pravila, uzeli na znanje zapisnik o prvom tečaju i potpisali manifest. Taj se je akt izvršio osobito svečano. Dvoranu, gde smo držali skupštinu, ispunila su braća Sokoli, a br. dr. Scheiner oslovio nas vatrenim rečima ističući historičku važnost današnjega dana.

Međutim je već nastalo živahno vrvenje na vrtu brata Zamoyskoga. Dve hiljade Sokola i Sokolica došlo je u goste bratu Zamoyskomu, a svi se oduševljavali slušajući glazbu, pevanje i govore. Zasinule su luči po opširnom vrtu, kad je brat Zamoyski obavestio mnoštvo o uspehu dvodnevna našega rada. Kad je br. Szczeponski pročitao original manifesta, provali među braćom i sestrama burno odobravanje i klicanje.

Progovori starosta br. dr. Scheiner, taj stari borac za ideale Sokolstva i Slovenstva, te je svojim govorom raspalio svako srce, pokazujući uverljivom rečju na moć i snagu netom započete skupne slovenske sokolske organizacije. Njegov je govor izazvao buru priznavanja.

Za bratom dr. Scheinerom govorio je starosta JSS, brat E. Gangl.

Braćo i sestre!

Donašam Vam pozdrave Jugoslovenskoga sokolskoga saveza, koji nas je poslao u Varšavu, da surađujemo kod osnivanja Slovenskoga sokolskoga saveza i da se priključimo Vašemu sokolskomu sletu. U moj pozdrav slile se duše sve one naše braće i sviđu sestara, koji žive na jugu slovenske zemlje sada nacionalno i politički ujedinjeni u slobodnoj domovini pod jednom sokolskom zastavom, to jest pod zastavom združenoga i ujedinjenoga jugoslovenskoga Sokolstva!

A to jugoslovensko Sokolstvo nije samotna biljka u pustinji širokoga sveta, nego je grana silnoga i živoga stabla slovenskoga Sokolstva, koje ima svoje korenje raspredeno po svem kulturnom svetu, kuda biju iskrena

slovenska srca. Grane na tom stablu: sokolstvo českoslovačko, poljsko, rusko i jugoslovensko sljubljuju se spleću u jaki zeleni venac slovenske solidarnosti i sokolskoga bratstva.

Na svakom listiću toga silnoga, ogromnoga drveta zapisano je ognjenim slovima, preliveanim onamo iz ljubavi naših srdaca, i krvlju naših junaka sveto ime, što ga teпа dete u zipci i što ga izgovara s dubokim poštovanjem starac blizu groba, ime, koje mi Sokoli svakom mišlju, svakom rečju i svakim činom razglašujemo s ponosom i vernošću po svem svetu: Domovina! Zemlja slovenska, dom Sokola, nama svima jednako draga i od nas sviju jednako ljubljena majka!

Zato budi iskreno pozdravljena, zemljo poljska, koja si samo deo veličanstva i veličine slovenskoga sveta, ti dragocena dvorano našega skupnoga sokolskoga doma, ti danas i vazda naša, kako je moja ljubljena uža domovina južni slavaluk silnome pohodu svega slovenskoga Sokolstva! Zemlji poljskoj, njenoj ponosnoj i krasnoj Varšavi, vama svima, braćo i sestre plemenite poljske krvi — iskreni naš jugoslovenski sokolski: Zdravo!

Zemljo poljska! Od Dnjepra i Baltičkoga mora do Karpata, Dunava i Tise prelevao se je Tvoj sjaj i rasprostirala Tvoja slava, dok nije tvoju mogućnost i tvoju opsežnost razdrobila unutranja i izvanja dušmanska sila te si morala duge vekove stenjati pod jamom hladnoga tuđinstva. Pohlepne ruke neprijatelja triput su te rastrgale na komade, ognjem i mačem tlačili su te, da si krvavila iz neprojenih rana, ali iskrvavila nisi; propadala si, ali propala nisi; umirala si, ali umrla nisi! Najbolje tvoje sinove okivali su u verige ropstva, ti si im dobrostivo opremala grobove, no iz krvi mučeništva i umiranja prokljajalo je seme novoga života, na razvalinama i grobovima savijala su se sokolska gnezda, koja su jarila narodovu otpornu jakost i budila smisao za borbu i slobodu! I uskrsnula si u mladoj, obnovljenoj moći, odevaš se plaštem stare slave, slobodno, ponosno i pobedonosno viju se nad tobom neoskrvnjeni staroslavni barjaci sokolski! I danas za prviput pruža jugoslovenski Sokol bratsku desnicu na pozdrav i u savez bratstva i vernosti poljskomu bratu Sokolu u slobodnoj republici Poljskoj!

Ali na svečanost i veliku radost ovoga trenutka pada tamna sena ohole geste germanskoga kovarstva i pohlepa, koja ponovno brusi svoj mač, da ga zabode u naše slovensko narodno telo. Amo dopiru tužni uzdasi sve naše braće i sestara, koji trpe, na čijim zatiljcima još vise verige bednoga ropstva te im preči da se združe s nama! Mi Sokoli pozvani smo, da u interesu nacionalne časti i narodove slobode dižemo i množimo moralne i fizičke moći sviju slovenskih plemena, da živim svojim telesima i neiscrpljivom silom svoje moralnosti stvaramo odbojni jaz navali tudinskoj i dajemo najbolje jamstvo za slobodu sviju, koji su s nama jedne krvi i jednoga jezika.

U našem velikom sokolskom domu, što mu se danas od Varšave i Beograda i do američkih slovenskih naseobina izbočuje silna kupola samosvesti, žrtvovanja i junačtva, što kipi nad zlatnim slovenskim i sokolskim Pragom u nedogled visina domovinske ljubavi — u tom našem sokolskom domu mora da vlada jedan duh, duh slovenske tvornosti, mora da zagospoduje jedna ideja, ideja sokolskoga bratstva i sokolskoga demokratizma.

Tom mišlju prožeti i u veri u pobedonosnu silu svojih ideala gledamo mi slovenski Sokoli jasnim pogledima u budućnost sviju slovenskih plemena, vazda spremni da žrtvujemo za svoju domovinu sve, što od nas zahteva njena čast i sreća, i duboko uvereni, da će se Slovenstvo našom pomoću dići na prvo mesto svega kulturnoga sveta!

Među nama pako spaja sokolska misao čvrste i trajne veze, što sežu od srca do srca, od duše do duše — misao sokolska, koja nam nalaže neiscrpljene zadaće tvoraca slovenske etične i fizične sile — toga najvećega kapitala nacionalne kulture, samosvesti i jedrine, što je poštuje i cení prijatelj, a dušmanu je strah i trepet!

Otkrio sam Vam, braćo i sestre, dušu i mišljenje jugoslovenskoga Sokola, pa sam uveren, da vlada u tom glavnom i osnovnom nazoru našega sokolskoga življenja i skupnoga rada potpuna harmonija. U tom znaku pobedit ćemo. I u to ime još jedamput iskreni Vam i bratski: Zdravo!

Taj su govor, prekidan čestim izrazima opštega odobravanja, zaključili gromoviti usklici: «Živela braća Jugosloveni! Živela Jugoslavija! Živeo kralj Aleksandar!»

Napokon progovori brat dr. Vergun u ime ruskih Sokola i poletnom besedom razlaže važnost i značenje sokolskoga i slovenskoga bratstva, kome neka čvrste temelje udari danas osnovana organizacija što prikazuje silu volje i svesnost sviju slovenskih plemena. I govor brata dr. Verguna dojmio se silno.

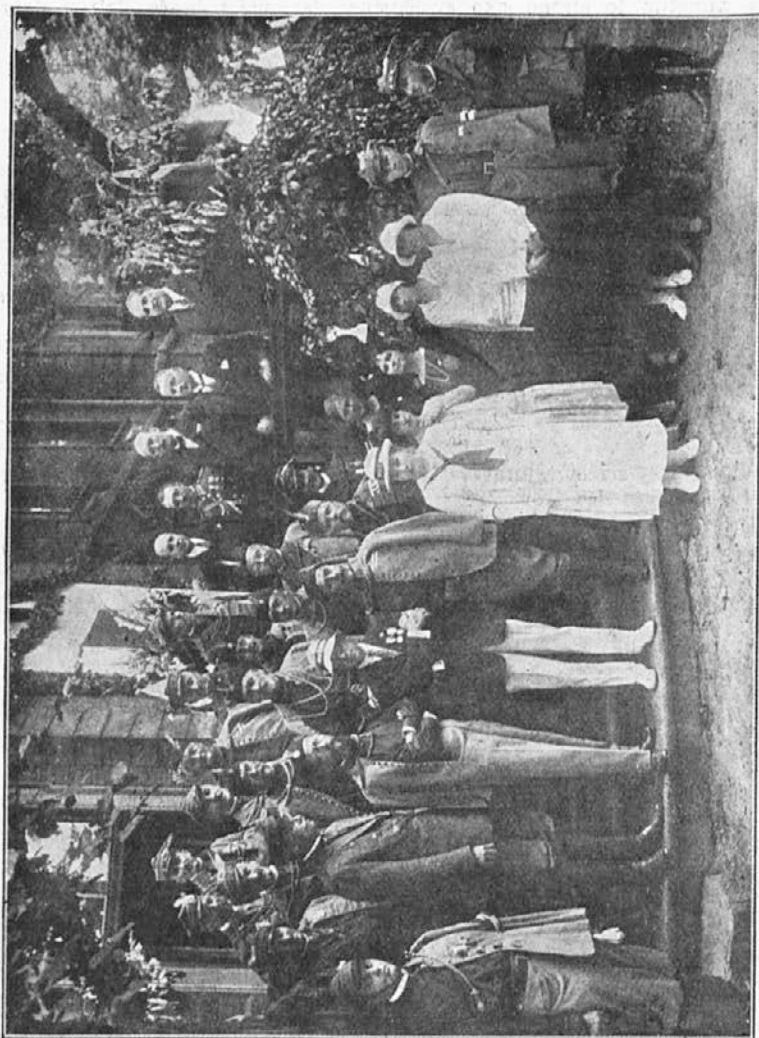
Unočalo je bilo već, kad se razidosmo. Sa skupštine poslali smo brzojavne pozdrave našem kralju, predsedniku poljske i predsedniku českoslovačke republike.

*

Dne 15. i 16. augusta imala je «Dzielnica Mazowiecka» svoj sokolski slet u Varšavi (u našem smislu pokrajinski slet). Tu su združena sokolska društva (gnezda) okolice Varšavske. Mnogo je od njih mladih društava, a što je osobito važno, u njima su organizovani radnički slojevi. Na slet su pohitela i odaljenja društva, tako primerice iz Krakova i Lvova.

Subotu dne 15. bijahu u 6 sati ujutru pokusi za javnu telovežbu, u 10 sati bilo je za Lazienkami defilovanje vojske i Sokolstva. Iza te parade, što ju najavi topovsko pucanje i koja je svojom tačnošću i — što se vojske tiče — sjajem učinila najdublji utisak, razvila se impozantna povorka Sokolstva i krenula prema grobu neznana vojnika. U povorci bejaše 47 sokolskih zastava, 646 žena (među njima 65 Amerikanki), 2526 muškaraca (među njima

vite skupine na visokim lestvama. Za telovežbu na spravama upotreбили su tri ruče, dve preče i konja. Telovežba na spravama zaostala je za prostim vežbama, nego opazili smo osobito na levim ručama odlične vežbače. — Iza kako su sokolska deca živahno odvežbala svoje simpatične i prikladne igre, nastupiše s prostim vežbama članice (272), koje su izvadale tri vežbe; ko-

nažno je nastupilo 1000 članova, koji izvedoše 4 proste vežbe. Sve proste vežbe bijahu lepe i dobro odvežbane, samo pristup k njima otkrio je nekoliko početničkih poteškoća i nedostataka. Naše razmaženo oko nije opazilo jedinstvenosti svečanih i vežbaćih odora, što je još više izbijalo kod članica nego kod članova. Tehničko vodstvo poljskoga Sokolstva morat će da svrati nužnu i strogu pažnju i tome spoljašnjome vidljivome znaku sokolske jednakosti i sokolskoga bratstva.

Naveče bili smo Čehoslovaci i Jugosloveni u gostima kod našega poslanika g. Jevrema Simića; od tuda uputismo se u gradsku kuću, gde nam je prezident grada, gosp. Vladislav Jablonski, priredio raut.

Dne 16. ujutru vršili se opet pokusi, a popodne II. javna telovežba, koju je nadopunjavalo štafeto trčanje i nastup konjanice. Kod svih pokusa i nastupa zametilo se strogo oko stručnjaka, da imadu braća Poljaci dobar materijal i najbolju volju, što im sve zajamčuje lepše i savršenije uspehe. Čitava organizacija sleta funkcionirala je bez pogrešaka, zajednička prehrana sviju vežbača bila je izvrsna i izdašna.

Za čitavo vreme našega boravka u Varšavi posvećivao nam je izvanrednu pažnju i bratsko gostoljublje brat A d a m Z a m o y s k i, čovek široke slovenske orijentacije i duboke sokolske svesti; on je sa svom svojom rodbinom učinio sve, da nam dani našega boravka među braćom Poljacima ostanu u trajno ugodnoj uspomeni. Jednako ljubezno i gostoljubivo susretao nas naš poslanik ministar gosp. J e v r e m S i m i ć, koji uživa u svim krugovima Varšave velik ugled i stavno se trsi, da se što iskrenije zbliže i upoznaju bratska plemena. Obadvema naša bratska zahvala! Bratsku zahvalnost neka prime i braća Szczepeński, Simon i Švajcar, koji su nam bili mili pratilci na svim našim putovima.

Videli smo i upoznali mnoge stare prokušane sokolske trudbenike, na koje se naslanja sve to veći broj mlade, za Slovenstvo i Sokolstvo oduševljene i zaista požrtvovne braće i sestara. U čitavoj toj velikoj rodbini poljskoga Sokolstva diše i sva srca napaja duboka vera u pobeđu ideala Slovenstva i Sokolstva, što će u znaku kulturnoga napretka i sveslovenske sokolske solidarnosti gotovo zavladati u svetu, ako i dok budemo uvažavali zlatu istinu: Sloga sama spašava Sokolstvo i sa Sokolstvom Slovenstvo! Drugih puteva i drugoga sredstva nema!

Saopštujemo ovaj izveštaj, a slede i pravila saveza «Slovensko Sokolstvo» i nacrt o prvom tečaju, te usrdno pozivljemo svu braću i sve sestre, da dušom i srcem prianjaju uz te temelje naše budućnosti.

Ta budućnost dolazi — da, ona već kuca na naša vrata. Otvorite ih!

II.

Pravila saveza «Slovensko Sokolstvo».

Svrha (cilj).

§ 1. Savez se ustanavlja s namerom, da sve slovenske sokolske organizacije međusobno sudeluju i potpomažu se, da se postigne po mogućnosti najviša telesna i čudoredna savršenost slovenskih naroda na osnovi Tyrševih načela. Misli vodilice za savezno delovanje jesu velika ideja bratstva svih slovenskih naroda i zamašna zadaća Slovenstva u historiji čovečanstva.

§ 2. Savez se ustanavlja, ako ova pravila prihvate osrednje organizacije Sokolstva, českoslovačkoga, jugoslovenskoga, poljskoga i ruskoga. One slovenske sokolske organizacije, koje nisu učestvovala na ustanovnoj glavnoj skupštini, mogu se primiti kao članovi na glavnoj skupštini sa $\frac{2}{3}$ glasova. Članovi saveza ne mogu biti političke, verske ili razredne organizacije.

Uprava saveza.

§ 3. Organi saveza jesu: Glavna skupština i predsedstvo (starešinstvo).

Glavna skupština.

§ 4. 1.) Glavna se skupština sastoji iz delegata pojedinih sokolskih organizacija, učlanjenih u savezu. Svaku organizaciju zastupa starosta ili njegov namesnik i dva delegata, koji imaju ukupno 1 glas.

2.) Glavna skupština odlučuje o svim stvarima, koje nisu pridržane predstvu saveza.

3.) Glavnu skupštinu sazivlje starosta saveza prema potrebi, a najmanje jedamput na godinu. Sem toga mora starosta da sazove glavnu skupštinu na osnovan zahtev najmanje $\frac{1}{3}$ učlanjenih organizacija, i to tokom triju meseci od dana, kad je donesen taj zahtev.

4.) Glavna skupština prima zaključke većinom glasova osim u stvarima § 10.

5.) Ako nije moguće radi neprevidenih poteškoća sazvati glavnu skupštinu, mogu se njeni zaključci nadomestiti pismenom anketom, koja se razpošalje svima članovima saveza.

Starešinstvo (predsedstvo).

§ 5. 1.) Starešinstvo se sastoji iz staroste saveza, dvaju njegovih namesnika, tajnika i blagajnika, koje izabere vićinom glasova glavna skupština za dobu od 3 god., i iz načelnika (vidi § 6/2).

2.) Starešinstvo Saveza vrši stvari u toku, šalje članovima saveza razna izvešća, upravlja čitavim imanjem saveza, priprema sveslovenske slete, javne telovežbe i utakmice.

Odelenja starešinstva i načelstvo.

§ 6. 1.) Da lakše vrši svoju zadaću može starešinstvo da ustanovi stalna odelenja za pojedine poslove.

2.) Poslove telovežbe vodi načelstvo saveza, sastojeći se iz načelnika udruženih sokolskih organizacija, i šalje svojega predsednika ili njegova namesnika u starešinstvo kao njegova pravoga člana.

Sedište saveza.

§ 7. Sedište saveza je onde, gde boravi starosta.

Novčana sredstva.

§ 8. Novčana se sredstva saveza sastoje iz članskih doprinosa, kojima visinu i rok uplate određuje svakogodišnja glavna skupština, i iz darova.

Uvrštenje.

§ 9. Određuje se načelo, da se u svim slučajevima, gde ima biti određeno uvrštenje, uvrste pojedine organizacije alfabetskim redom.

Isključenje iz saveza.

§ 10. Član saveza može se isključiti iz saveza, ako izvrši čin, koji se ne slaže s načelnim idealima saveza, što su navedeni u § 1. ovih pravila. Odnosni zaključak važi, ako je bio primljen na glavnoj skupštini sa $\frac{3}{4}$ glasova.

III.

Zapisnik sednice «Slovenskoga Sokolstva» u Varšavi dne 14. augusta 1925. glede prvih zadaća.

Primljen je zaključak:

I. Da se upoznaju zadaće življenja i načela pojedinih saveza, priredit će se tečaj od najmanje 14 dana, na kojem će se raspravljati naredne točke:

1. Historija Sokolstva;
2. ideje i zadaće sokolske;
3. uprava i organizacija pojedinih saveza;
4. slika o Sokolstvu u Americi;
5. slovenska sokolska literatura;
6. obrazlaganje sokolskog sustava i metode;
7. Sokolstvo i telesni uzgoj naroda;
8. Sokolstvo, šport i skautizam;
9. o tehničkom radu;
10. o sredstvima duševnog sokolskog uzgoja;
11. slike narodnih vežbi pojedinih saveza;
12. slovenska kultura;
13. pripreme za upoznavanje slovenskih jezika;
14. upoznavanje sokolskoga rada u kraju, gde se vrši tečaj (poseta društvima i njihovih ustanova itd.);
15. rasprava nakon narednog tečaja i o daljnom radu.

Prvi tečaj bit će u Pragu; trajat će najmanje 14 dana. Priredit će ga ČOS, koja će učesnike primiti kao svoje gostove. Kod ČOS treba da se prijave predavatelji za pojedine tačke.

II. «Slovensko Sokolstvo» neka izda zbirku Tyrševih članaka u narečjima pojedinih učlanjenih saveza.

III. Treba izdati poredbeni rečnik za tehničke izraze (u narečjima u SS učlanjenih saveza).

IV. Treba da se izvede organizacija međusobne izmene prednjaka i prednjačica.

V. Treba pripremiti učestvovanje za najskoriji svesokolski slet.

VI. Razmatranje o pitanju jednakih znakova za sve članove, udružene u SS.

Zabeležio: V. Š t ě p á n e k.

* * *

O tim stvarima i o tečaju raspravljat ćemo na odborskoj sednici dne 7. septembra o. g. u Zagrebu. Po načelu sokolskoga demokratizma zaključili smo u Varšavi, da prepuštamo ratifikaciju pravila pojedinim organizacijama. Po ratifikaciji sazvat će se prva glavna skupština ove naše organizacije. Dotle vode sve poslove saveza «Slovensko Sokolstvo» braća Poljaci pod predsedstvom brata Zamoyskoga, čime dokazujemo naše potpuno poverenje u nje.

Konačno treba da još naglasimo odličnu i bratsku pripravnost braće Čehoslovaka, koji su sami od sebe spontano izjavili, da će posetnici I. tečaja — 40 na broj — biti gosti ČOS. Tako govori i radi samo brat prema bratu.

Naše stanovište

Politički preokreti postali su u našoj domovini tako običajni, da je mnogi pojam doslednosti nerazumljiv. Neustaljenost u javnom životu naroda utiče na pojedinaca, koji još nema utvrđenoga životnoga i državnoga nazora. Nesporazumljenje, malodušnost, nepouzdanje i sumljičenje plodovi su tih činjenica. Takav položaj izrabljuju oni, kojima je svaka nestalnost dobrodošla, a naša stvar da trpi!

U zadnje vreme zbilo se u tom pogledu koješta, što nas sili, da ponovno naglasimo svoje stanovište prema dnevnim događajima. Dugujemo to svome članstvu i javnosti.

Sokolstvo je uzgojna institucija, pa mora da i o tim stvarim vodi evidenciju. Ta mi hoćemo da narodu utisnemo najkrepčiji značaj i tako neposredno utičemo na javno delovanje naroda, od kojega je delovanja zavisna njegova sudbina, osobito još i onda, kada u narodu tako vrije, kako se to dešava baš kod nas. Ako bi nastala u Sokolstvu komešanja, izgubili bi svoj pravac. Da to već unapred preprečimo, treba objašnjenja i iskrene reči.

Pre svega treba da naglasimo, da je Sokolstvo u svojem bistvu nepromenljivo. Sokolstvo ima vazda ista načela i nije odvisno ni od koje političke stranke, ni od koje političke situacije. Sokolstvu je korist naroda na d a s v e. Sokolstvo uzgaja narod u značajnosti i u plemenitim vrlinama i daje mu fizičkih i moralnih sila, koje su uvet za njegov opstanak i napredak. Sokolstvo prima u svoje redove sav narod bez razlike staleža, vere i strankarske pripadnosti. Sokolstvo je slovensko, a u našoj državi sem toga i jugoslovensko. Naše Sokolstvo ne trpi u svojoj organizaciji mržnje plemenskoga, staleškoga niti verskoga značaja.

U interesu našega jugoslovenskoga naroda napisalo si Sokolstvo je na svoju zastavu: Jedna država, jedan narod, jedno Sokolstvo!

Kakovo je jugoslovensko Sokolstvo bilo u svojem postanku, takovo je i ostalo.

S toga vidika motrimo mi događaje zadnjih dana, koji su prouzročili napadaje na naše Sokolstvo i razne izjave o njem.

Takozvano Hrvatsko Sokolstvo priredilo je u Zagrebu meseca augusta svoj slet. Mi o Hrvatskom Sokolstvu, koje se je od nas s a m o v o l j n o otepecilo, obično ne govorimo niti pišemo, budući da je njegovo vodstvo i njegovo članstvo u svojem službenom glasilu i u političkim listovima (od česti potpisano) nabacilo na nas toliko kleveta, psovki i laži, da nam je prema opštim društvenim pravilima nedostojno o njima govoriti. Među nama i njima još opstoje i prošlogodišnji zagrebački događaji, koji su išli preko granica naše države, a nisu još popravljeni. Ali u savezu s ovogodišnjim njihovim sletom dogodilo se nešto, o čem ne smemo šuteti.

Prave i glavne namere hrvatskoga svesokolskoga sleta nije moguće zanekati, jer su njegovi prireditelji pred slet dosta jasno i ponovno rekli, da se tu ide za plemensku, separatističku demonstraciju u najširem slogu. Ono, što je u Zagrebu meseca augusta 1924. protiva nama i našim inozemskim gostovima provalilo na dan u najružnijem obliku; ono, što je prouzročilo, da se je oglasio zakon za zaštitu države, trebalo je da bude jezgra hrvatskoga sleta. Nego tik pred slet promenila se politička situacija pa se je radi toga ispremenio i hrvatski sokolski slet u priredbu kakve nisu prvobitno nameravali: bila je to politička strankarska manifestacija, jer je gospodin Radić znao da spretno odrine u poslednjem trenutku vodstvo Hrvatskoga sokolskoga saveza, o čem ono samo valjda sada ni ne sumnja.

Na slet su došli jugoslovenski Kralj in Kraljica, nazočna je bila vlada, gospoda ministri aktivno su učestvovali kod priredbe, vlada je priskočila sletu znatnom novčanom potporom na pomoć.

Ako je sve to bilo u korist jugoslovenskoga naroda, mi se tome veselimo, ta to odgovara našim glavnim težnjama. Ipak nam prema dosadašnjem iskustvu, događajima i izjavama što ih čusmo i čitاسmo o sletu, ne može nitko zabaviti, ako si dozvolimo sumnjati o tom da bi se bilo u unutanjosti separatističkog hrvatskog Sokolstva štogod promenilo. (Citanje Dečakove nekvalifikovane napadaje u «Mladohrvatskom Pokretu» i ostalo pisanje hrvatskih listova prigodom sleta; uvrede mogilom, u koju su zakopali «kamenje Jugosokola», i mržnju do nas i braće Čeha.)

Radi tačnoga razumevanja položaja treba je nadalje istaknuti, da nakon samovoljnoga istupa hrvatskih separatista iz naše organizacije, što ponovno

naglasujemo, nismo nikada zauzeli stanovišta da bi otklanjali one, koji su hteli da pristupe k nama, dakako ako su priznali temeljna načela, koja važe bez izuzetka za članove našega Sokolstva, t. j. ustav jugoslovenskoga Sokolstva. Zato hladno i mirnom savešću prosudujemo izjave, izrečene na sletu od visokih ličnosti koje dobro misle, izjave da se ponovno združe jugoslovensko i hrvatsko Sokolstvo. Premda u načelu ne otklanjamo takih težnja, ipak moramo naglasiti, da su bile loš uvod za združenje izjave onoga gospodina, koji je dao smer hrvatskomu sletu i koji važi danas kao vođa Hrvata.

Dnevna štampa pisala je, da nas je gospodin Radić na nekvalifikovani način uvredio i opsovao nas ćucima i jastrebovima. Sokolska je javnost ogorčena protestovala proti toj uvredi koja daleko zahvata; nama skloni listovi različitih političkih stranaka tačno su izrazili protest jugoslovenskoga sokolskoga naroda proti toj neobuzdanoj provali. To nam je dokazom, da samo naše članstvo budno, strogo i neprestance stoji na braniku svoje sokolske časti. — Mi nismo menjali tih zaključaka sabora, svojim smo načelima uvreda tim dublja, što je u užem dodiru gospodin Radić s onim državnim činiteljima, koji vode sudbinu naše ljubljene domovine.

Na hrvatskom sokolskom sletu bilo je i otposlantstvo američke Jugoslovenske sokolske župe, koja pako nije učlanjena ni u našem ni u hrvatskom savezu. Braća iz Amerike postavila su si za zadaću, «da nas međusobno zbliže». U tu su nas svrhu i posetili u Ljubljani. Starešinstvo JSS sazvalo je sastanak, gde smo im razložili svoje stanovište, koje je u glavnim crtama ovo: Za nas su merodavni zaključci naših sabora. Oni, koji su se kasnije otecpili od nas, prisegli su bili na saboru u Novom Sadu, da se će tih zaključaka držati. Mi nismo menjali tih zaključaka sabora, svojim smo načelima ostali verni. Na usprkos tomu da su istupili, usprkos događajima u Zagrebu, vrata k nama otvorena su svakomu, koji pristane na naša osnovna načela, postavljena na našim dvema saborima. U tom pogledu kod nas nema kompromisa.

Nekoj braća iz Amerike rekla su nam, da smo Hrvatima uzeli ono, što im je najviše i najdraže, a to je: njihovo hrvatsvo. Rastumačili smo im, da ta tvrdnja ne odgovara činjenicama, jer dopuštamo Srbinu, da bude Srbin, Hrvat, da bude Hrvat, Slovencu, da bude Slovenac. Sadržina njihovih predbacivanja bila je tačna kopija onih kleveta, što ih o nama pripočivahu ovozemski i inozemski separatistički listovi. Tvrdili su, da imamo u Sloveniji slovenska sokolska društva, u Srbiji srpska, samo u Hrvatskoj da ne priznavamo hrvatskih društava. Tvrdili su, da smo imali na svojem sletu 1922. u Ljubljani samo u Sokole preodevene vojnike.

Kad smo se ponudili, da braću iz Amerike o stvari tačno informiramo, odklonili su to direktno. Iz toga može se zaključiti, da su ih za sleta u Zagrebu ponovno, partajički obavestili; u tome vidimo novi dokaz, da se vodstvo hrvatskoga Sokolstva nije ama ni za dlaku promenilo glede odnošaja prema nama.

I iz redova našega članstva čuli smo želje, da se međusobno zbližamo. Tu želju čitamo i u nekim listovima, koji su bili skloni hrvatskomu Sokolstvu (n. pr. sušački «Novi list»). I njima ponavljamo: Mi imamo vazda — ne jedva danas — raskriljene ruke i otvorena srca za Sokole. Ali pri tom budi rečeno, da smo mi sami naprama svojem vlastitom članstvu i glede njega brezobzirno strogi. Iščistili smo svoje vrste, a još ih čistimo. Čuvamo čast svoje organizacije i čast svojega članstva. Radi toga moramo da znademo, što i tko dolazi k nama. U tom pogledu poznamo društva Hrvatskoga sokolskoga saveza, koja bi, uz dane uvete, mogla en bloc pristupiti k nama; poznamo pako i društva, čigov veliki deo članstva ne bi mogli primiti.

Takovo je naše stanovište i takov je naš položaj. Nekoji vele, da je danas politička situacija taka, da bi se društva mogla fuzionirati, i slično. Ali za nas je politička situacija vazda nuzgredna činjenica, jer vidimo samo svoju unutaršnjost i nismo ovisni od političkih situacija. Ako ne bi drugoga uzroka imali za to, dostajala bi činjenica, da se u nas političke situacije menjaju često i ponovno na osnovu, o čijoj iskrenosti ljudi različno misle. Tako vidimo samo svoju situaciju, koja nije sjajna, ali je časna. Imamo dugove, što smo ih učinili u službi za narodne interese; između ostaloga pritište nas dug, što smo ga učinili, da smo uzmožli poslati svoju reprezentancu u Pariz na olimpijadu. Reprezentanca se je povratila iz Pariza ovenčana tako časnim uspehom, kakva nije do danas doživelo u inozemstvu nijedno športno ili slično zastupstvo Jugoslavije. Povratili smo se kao svetski pobednici. Od svojih ustiju otkida si naše članstvo da namiri dug, koji ne bi bili učinili, da smo dobili obećanu nam državnu potporu. No mi ćemo sve to podneti, jer se mi u glavnome upiremo na vlastitu moralnu moć, što ju uzgajamo i koja nas uzdržava. Novčano ćemo si pomoći radi te i iz te svoje moralne sile. Jamči nam disciplina našega članstva.

Ta moralna sila pomoći će nam u svem te ćemo napredovati i dizat ćemo se pa i uz najteže prilike. Tako gledamo i na događaje zadnjih dana. I ako su se zbile stvari, koje tkogod teško shvaća, radi toga mi ipak ostajemo ponosni državljani, verni svojim sokolskim načelima, ostajemo svome narodu potrebna organizacija, koja će svagda sačuvati svoj značaj i svoju važnost, pa bile spoljašnje prilike kakvemudrago.

Nama je uzvišen nada sve interes naroda, kome služimo sa svom ne-sebičnošću. Interesima naroda služit ćemo vazda jednakim oduševljenjem i jednakom požrtvovnošću, do skrajnosti dosledni u nazrevanju i izražavanju sokolskih načela te u čeličnoj istrajnosti u svom radu.

Taki smo i takovima neka nas spozna i onaj deo našega naroda, koji nas nije još spoznao dosta duboko u svetlu istine!

Kad su valovi plemenske i političke strasti udarali o nas, snovali smo mi savez «Slovenskoga Sokolstva»; te valove odbila je naša značajnost, da su se razlili natrag na male i neiskrene ljude, a mi ćemo u težnji za sve većim i višim postati jači, ponosniji i samosvesniji.

IZ STAREŠINSTVA JSS.

Sednica odbora JSS. i prosvetnoga zbora JSS.

Dne 7. septembra o. g. u 11 sati prepodne vršit će se u dvorani Sokolskoga društva I u Zagrebu sednica odbora JSS. po narednom rasporedu:

1. Izveštaji starešinstva, načelnika i odeljenja.
2. Izveštaj o ustanovljenju saveza «Slovensko Sokolstvo».
3. Svesokolski slet u Pragu god. 1926. i učestvovanje JSS.
4. Učestvovanje JSS na međunarodnoj utakmici god. 1926. u Lyonu i na utakmici u Pragu 1926.
5. Određenje dana i kraja glavne skupštine JSS za god. 1926.
6. Određenje pravca za javno nastupanje u godini 1926.
7. Odobrenje pravila za društva, župe i savez u smislu zaključka glavne skupštine JSS u Brodu.
8. Predlozi župa.
9. Slučajni predlozi.

Na odborsku sednicu mora svaka župa da pošalje po jednoga odaslanika. Radi odlučujuće važnosti te sednice pozivamo sve župe da na svaki način po-

šalju svoje izaslanike. Župi Zagreb treba izravno prijaviti odaslanike župa, da im priskrbi konačenje. Ujedno javite Zagrebačkoj župi vreme dolaska u Zagreb, zatim koliko će vremena boraviti izaslanik u Zagrebu, onda hoće li da konači skupno ili u hotelu posebice.

*

Na dan 8. septembra sklicuje u 8 sati prepodne savezni prosvetni odbor I. sednicu prosvetnoga zbora JSS. u dvorani Sokolskoga društva II u Zagrebu po narednom rasporedu:

1. Poročilo saveznoga prosvetnoga odbora. Poroča br. Jeras.
2. Medsebojna zveza prosvetnoga in tehničnoga dela v Sokolstvu. Poroča br. dr. Fux.
3. Program prosvetnoga dela za prihodno zimsko dobo. Poroča br. Jeras.
4. Savezne, župne in društvene prosvetne šole. Poroča br. dr. Krejči.
5. Poročilo saveznoga novinarja. Poroča br. dr. Krejči.
6. Poročila župnih prosvetarjev o prospevanju prosvetnoga dela in o vzrokih, ki prosvetno delo ovirajo v njih področju.
7. Predlogi poedinih žup. Poroča br. Jeras.
8. Slučajnosti.

Prosvetni zbor JSS sačinjavaju prosvetni odbor JSS i svi predsednici župskih prosvetnih odbora. I ove odaslanike treba izravno prijaviti Zagrebačkoj župi, kako je spomenuto gore. Izveštaje o šestoj tački rasporeda neka donesu predsednici župskih prosvetnih odbora sa sobom.

Svi učesnici sednice odbora i prosvetnoga zbora JSS neka donesu sa sobom svečane odore!

Zdravo!

Starešinstvo JSS:

E. Gangl l. r., starosta.

Dr. Riko Fux l. r., tajnik.

*

XVII. sednica starešinstva dne 27. julija 1925.

Nazočni: Gangl, Ambrožič, Čobal, Deu, Jamar, Kajzelj, Krejči, Zelenko. —

Opravdani: Fettich, Fux, Govekarjeva, Jeras, Ludvik, Marolt, Miklavc, Poženel, Švajgar, Turk.

Starosta br. Gangl pročitá proglas na župe i društva radi proslave 1000godišnjice hrvatskoga kraljevstva dne 7. i 8. septembra. Odobrava se. Društva neka prirede manje proslave dne 8. septembra, a glavna će se svečanost vršiti u Zagrebu uz sudelovanje zagrebačke župe. Dne 7. septembra naveče priredit će se akademija, dne 8. septembra prepodne u 10 sati bit će zborovanje, u 13 sati zajednički ručak, u 15 sati sednica saveznoga prosvetnoga zbora. Na tu priredbu treba da pošalje svaka župa po 3 delegata i barjak. Prima se nadalje predlog br. Ambrožiča, da se pozovu društva, neka prirede svoja svečana zborovanja u isti sat, a poslat im treba kratak tiskani nagovor, da ga tom prilikom pročitaju. Taj se predlog može da izvrši, jer je 8. septembra rođendan prestolonaslednika, koji će društva i tako proslaviti, premda pravoslavni toga dne ne svetkuju. Odobrava se i predlog br. Čobala, da se u svrhu sudelovanja obavesti i ČOS.

Glede dolaska američkih Sokola poda izveštaj br. Gangl, i društva su obavještena.

Izveštaj tajnika donáša nam br. inž. Zelenko: Ljubljanska župa ima svoj župski slet dne 2. augusta na Taboru. Za isti dan pozivlje društvo u Rajhenburgu na otvorenje doma i na proslavu 15 godišnjice. Društvu će se pismeno čestitati, a brata dr. Cara umoliti, da zastupa starešinstvo.

Brat Lev Štukelj prosi starešinstvo za pomoč i posredovanje proti reklami što se tera od nekojih društava s njegovim imenom. Objavit će se u Glasniku.

Društvo na Bledu moli za dozvolu, da sme pozvati na svoj nastop dne 15. augusta tri vrste vežbača iz Ljubljanske župe; dozvoljava se iznimno.

Br. dr. Jamaru odobrava se dopust za mesec august.

Br. Čobal izveštava o reviziji Sarajevske župe.

XVIII. sednica starešinstva dne 5. augusta 1925.

Nazočni: Bajželj, Ambrožič, Čobal, Dev, Fettich, Fux, Kajzelj, Ludvik, Marolt, Miklavc, Mužinova, Švajgar, Zelenko. — Opravdani: Gangl, Gregorin, Govekarova, Jamar, Krejči, Pozenel, Trdinova, Turk.

Izveštaj tajnika br. dr. Fuxa: Župa u Crikvenici ima dne 15. i 16. augusta svoj župski slet i moli za delegate. Zaključilo se zamoliti br. podstarostu dr. Lazara Cara, da zastupa Savez. Br. Ambrožič pripominje, da će po svoj prilici i TO poslati svoga zastupnika.

Br. dr. Fux izveštuje, da će ovih dana stići u Varšavu br. starosta Gangl i podstarosta Paunković.

Nato donša br. dr. Fux predloge manjšinskoga odeljenja.

Za ZO. izveštuje br. Ludvik, da je ministarstvo saobraćaja ukinulo sve povlastitve za sniženje voznih cena na željeznicama. ZO molit će nanovo za povlastice.

Primaju se izveštaji o rešenju tekućih poslova.

Br. Dev pripominje, da su neosnovane pritužbe jednoga društva radi lošega poslovanja pisarne JSS.

*

Sokolskim društvom v Sloveniji. Vsa društva, ki prirejajo igre, morajo to prijaviti pooblaščenemu zastopniku avtorskih pravic za Slovenijo, g. Cirilu Tavčarju, Ljubljana, Prečna ul. 2. Po zakonu se mora plačati od vsake igre 10 % brutto dohodka, ki se mora nakazati na isti naslov. Da ne bodo imela društva sitnosti s tožbami, jih opozarjamo, da se drže teh predpisov. Društva, ki potrebujejo kakšne igre, operete itd., se naj obrnejo na isti naslov, ki jim vse potrebno preskrbi.

Starešinstvo JSS.

Starešinstvo JSS. opozarja bratski vsa društva, naj opuste izrabljanje imena našega prvaka brata Leva Štuklja v reklamne svrhe. Treba je pomisliti, da zahtevajo pogosti nastopi fizičnih in finančnih žrtev, ki jih poedinec, preobložen s svojim rednim delom, ne more prenesti. Starešinstvo smatra za potrebno zaščititi brata Štuklja, da ne nastanejo neugodna tolmačenja, ako brat Štukelj ne ugodni vsaki želji društev, ki ga vabijo.

Starešinstvo JSS.

IZ TEHNIČNEGA ODBORA JSS.

Seja zbora župnih načelnikov se je vršila dne 2. avgusta 1925. — Zbor župnih načelnikov je sprejel poročilo saveznega načelnika o medletnih tekmah v Beogradu in je razčistil sporne točke o tekmi višjega oddelka članov s tem, da je potrdil načelnikovo postopanje v tej zadevi kot pravilno in mu soglasno izrekel zaupnico. — Važnejši sklepi zbora načelnikov:

Zleta v Prago naj se udeleži čim več članstva, ker je to velikega vzgojnega pomena.

Članstvo bo nastopilo s Čehoslovaki skupno z zletnimi prostimi vajami, posebej še s svojimi skupinskimi prostimi vajami, ki jih bo izdal TO. JSS. in za katere naj vsaka župa pripravi najmanj osem članov in osem članic. Vsaka

župa postavi po možnosti eno ali več vrst za orodje. Orodje se bo vsaki župi določilo.

Vse vaje za nastope in tekme, ki so letos obvezne za vsesokolski zlet v Pragi, se predpišejo kot obvezne tudi pri nas in jih bo TO. izdal v «Prednjaku».

Pred zletom v Prago se bodo vršile izbirne tekme pri nas in bodo k nastopom in tekмам v Pragi pripuščeni le oni telovadci in telovadke, ki bodo dosegli določene odstotke. — Udeležili se bomo v Pragi vseh tekem, če bodo to dopuščale materijelne okoliščine. — Pripravljajo naj se točke za jugoslovensko telovadno akademijo v Pragi, katere bo TO. JSS. o priliki pregledal.

Naračajskega dne v Pragi se udeležita tudi naš moški in ženski naračaj. Vaje, ki bodo določene za njihov nastop, se pravočasno objavijo. Čeških naračajskih vaj se naša naračajca ne bosta učila, ker radi različnega kroja ne morejo nastopati skupno.

TO. JSS. bo izdal vsa potrebna navodila glede zleta v Prago pravočasno in natančno. Do 26. leta starosti sme v Prago le ono članstvo, ki res telovadi. Starejše članstvo, ki ne telovadi redno, mora obiskovati vsaj vadbno redovnih vaj. — JSS. bo predpisal pesmi, ki jih sme članstvo peti na zletih. Župe naj pošljejo predloge na TO.

TO. JSS. priredi savezno prednjaško šolo, ki bo razdeljena na tri tečaje po 14 dni. Prvi tečaj se bo vršil v drugi polovici oktobra ali v prvi polovici novembra. Vsaka župa mora poslati najmanj enega člana in eno članico v tečaj. Priglaščenci naj ne bodo začetniki, vendar se ne zahteva, da imajo župni prednjaški izpit.

V prihodnjem letu se ne bo vršila nobena večja savezna prireditev, pač pa naj župe izvrše svoje župne nastope pred izletom v Prago.

Skleno se organizirati stalen rediteljski zbor.

BELEŽKE

Razgovor starješine američke sokolske župe sa našim br. dr. Carom. Starješina Jugoslovenske Sokolske župe u Chikagu, br. Franjo Novosel, došavši sa ostalim američkim Sokolima na «III. hrvatski svesokolski slet» i «tisućegodišnjicu hrvatskog kraljestva» u domovinu, posjetio je i dra. Lazara Cara kao mnogogodišnjeg starješinu bivšeg Hrvatskog sokolskog saveza, kojemu so i američanski Sokoli pripadali. Chikaška sokolska župa je «jugoslovenska» i sastoji se samo od plemenskih jednota, ponajviše hrvatskih. Ona ne pripada danas još ni Jugoslovenskom sokolskom savezu ni Hrvatskom, nego je za sada još posve neodlučna. I svakako nije htjela pristupiti u nijedan savez prije, dok se ne informira o našim stanovištima. Neraspoloženje prema jugoslovenstvu svakako ne postoji, ta «Amerikancima» bi i takova što bilo daleko. Ali čuje (Novosel) da sokolska društva u Srbiji rabe srpske zastave, a samo hrvatska da vješaju državnu. Car ga je na pošteni svoju riječ uvjeravao da to ne stoji. Upravo je evo došao iz Srbije i pozna dobro mnoga srbijanska sokolska društva, pak takova što nigdje nije «u Sokolu» vidio. To je bilo Novoselu vrlo drago čuti. Car mu je posve otvoreno razložilo i svoje stanovište. Stopljenje hrvatskih Sokola natrag sa jugoslovenskim bilo bi vrlo poželjno. Dalo bi se to i provesti vrlo lahko. Hrvatska sokolska društva neka se opet vrate u Jugoslovensko Sokolstvo. Od imena ne bi Car nikada odstupio, to je za njega nepokolebivo. Inače bi mogla zadržati postojeća svoja društva kako jesu: svoju upravu, imovinu i sve. Ne treba da

se pojedino društvo t. j. jednota sa jednotom spaja. I u buduće dakako mogu primati za člana koga hoće, u tome je i onako svako društvo posve suvereno. Gdje je više društava u jednom mjestu mogu se ponovno drugačije numerirati, n. pr. starije društvo neka bude «prvo», a ostalo «drugo», «treće» i t. d. Još bi se mogla i daljnja koja koncizija učiniti, n. pr. neke male izmjene u odori i t. d. Ime ali bezuvjetno «jugoslovensko», i zastave i kokarde i t. d. isključivo samo u državnim bojama. To je bio dakako skroz nevezan prijateljski razgovor. Car je dao ove informacije samo u svoje ime. Brat Novosel je ali upravo molio, da to dođe u «Sokolski Glasnik».

IZ ŽUP

Sokolska župa Petra Mrkonjića u Banjoj Luci. Ovih dana se navršava pola veka, otkako je Bosanska Krajina bila ustala na oružje i otkako je neumrli Vojvoda Petar Mrkonjić, dostojni unuk Velikoga vožda stupio na njeno tlo da pred svojom braćom razvije zastavu slobode, pod koju je okupio sve što ljubi svoj rod i otadžbinu, a što je kadro stići i uteći i na strašnu mestu postajati. Njegovim mačem i krvlju svojih najboljih sinova započela je Bosanska Krajina prva slova svoje najnovije istorije.

Pa i ako Vojvoda Petar Mrkonjić nije mogao odmah da ostvari težnje Bosanske Krajine i cele Herceg-Bosne za slobodu, On je svojim mačem pokazao na jedno veliko pitanje, pitanje oslobođenja i ujedinjenja našega naroda, On je pokazao i kako će se to pitanje morati rešiti, a On ga je najposle i rešio i dovršio delo Svoga Deda Velikoga Vožda, oslobodivši i ujedinivši sve Srbe, Hrvate i Slovence i udario granice našoj Otadžbini šire nego su ikad bile u našoj istoriji.

Mi ne možemo i ne smemo da zaboravimo prve borbe Kralja Oslobodioca, ni na one svetle dane koji su u istoriji Bosne tako retki.

S toga smo odlučili, da na 6. septembra o. g. na rođendan Njegova Kraljevskog Visočanstva Prestolonaslednika Petra na planini Čorkovači, na kojoj je bila jedna od najvećih bitaka u Krajiškom Ustanku, na mestu, na kome se i danas dobro raspoznaju tragovi šatora i barutane Vojvode Petra Mrkonjića, da na tome mestu osveštamo svoju župsku zastavu, koja nosi lik neumrloga Vojvode, a koja je rađena prema poznatoj slici Bocarića «Vojvoda Petar Mrkonjić među ustašama».

Ako nam dopuste sredstva nastojaćemo da do toga dana ova istorijska mesta obeležimo makar najmanjim znakom zahvalnosti mlađih naraštaja junacima iz Krajiškog Ustanka za njihove viteške podvige.

Slobodni smo bili na tu našu i opštu narodnu svečanost na koju će se sleći svet iz Bosanske Krajine, pozvati Njegovo Veličanstvo Kralja, koga smo ujedno umolili za dozvolu da Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Prestolonaslednik Petar bude kum toj našoj zastavi.

Uzdamo se, da će toj svečanosti prisustvovati svi narodni poslanici iz naših krajeva, svi predstavnici građanskih i vojnih vlasti, samoupravnih tela, svi četnici i saradnici Vojvode Petra Mrkonjića u Krajiškom Ustanku, koji će tu održati valjda poslednju smotru, te sva humana i viteška društva. — Odbor za proslavu pedesetgodišnjice bitke na Čorkovači tvorijo počasni članovi: divizijski gjenral G. M. Jovanović, veliki župan vrbaske oblasti G. M. Novaković, brigadni gjenral G. M. Vijorović, starešina JSS. br. E. Gangl, veliki župan bihačke oblasti G. Ž. Rašković.